

Společný návrh poslanců ODS a KDU-ČSL nastavuje jasná pravidla pro změnu pohlaví

17.1.2025 - Eva Decroix, Marek Benda | Občanská demokratická strana

Poslanecký návrh reaguje na loňské rozhodnutí Ústavního soudu, který zrušil zákonnou úpravu, která pro úřední změnu pohlaví trans osob vyžadovala chirurgický zákrok, zahrnující sterilizaci a přeměnu pohlavních orgánů. Ústavní soud dospěl k závěru, že aktuálně platná právní úprava představuje zásah do fyzické integrity člověka a zároveň do jeho práva na sebeurčení a osobní autonomii, když pro uznání změny osoby stát vyžaduje podstoupení chirurgických zákroků a bez podstoupení vyžadovaných chirurgických zákroků nemůže osoba vystupovat plně v souladu se svojí vážně vnímanou identitou.

Aktuální úprava je tak podle Ústavního soudu v rozporu s čl. 7 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Poslanci Eva Decroix (ODS), Marek Benda (ODS), Marian Jurečka (KDU-ČSL) a Aleš Dufek (KDU-ČSL) proto přicházejí s úpravou, která umožní změnu pohlaví osobám starším osmnácti let, aniž by musely pro úřední změnu pohlaví podstoupit chirurgický zákrok včetně sterilizace. Změna pohlaví tak nově bude možná jen na základě osobního prohlášení před matričním úřadem, podložen ale bude muset být lékařským potvrzením od specialisty v oboru sexuologie nebo psychiatrie. Vedle toho, že osoba bude moci své pohlaví úředně změnit maximálně dvakrát za život, dodatečný záznam u matričního úřadu může být proveden nejdříve po uplynutí doby jednoho roku od učinění osobního prohlášení. Zákon tak na definitivní potvrzení změny nově stanoví lhůtu na rozmyšlenou a povinnost, aby osoba, která o změnu pohlaví usiluje, podstoupila odborné konzultace s psychologem.

„Respektujeme práva lidí, kteří se necítí dobře ve svém těle, ale chceme zajistit, aby se vždy jednalo o promyšlené rozhodnutí. Změna pohlaví nesmí být určována módními trendy a unáhlenými rozhodnutími,“ uvedla poslankyně Eva Decroix (ODS).

Také podle poslance Marka Bendy (ODS) jsou odborné posudky nezbytné, aby proces změny pohlaví byl výsledkem skutečně uváženého rozhodnutí. *„Roční lhůta i povinné lékařské potvrzení mají předejít unáhleným krokům a zajistit, že každý, kdo projde tímto procesem, bude mít jistotu, že učinil správně,“* doplnil.

„Není přijatelné, aby změna pohlaví postrádala jasná pravidla a stala se pouhým trendem, kdy si ji někdo může vyzkoušet jen tak. Takový krok musí být skutečně promyšlený a zodpovědný,“ potvrdil slova svých kolegů Aleš Dufek (KDU-ČSL).

Navrhovaná úprava se přibližuje praxi mnoha evropských zemí, které podobné podmínky již zavedly. Pokud bude návrh schválen, nový zákon by mohl vstoupit v platnost 1. července 2025.

<https://www.ods.cz/clanek/26746-spolecny-navrh-poslancu-ods-a-kdu-csl-nastavuje-jasna-pravidla-pro-zmenu-pohlavi>